

Враховуючи важливе значення річки Сіверський Донець для соціально-економічного розвитку регіону та його транскордонне розташування між обласними радами та державними адміністраціями Харківської, Донецької та Луганської областей та Сіверсько-Донецьким басейновим управлінням водних ресурсів у 2010 році було підписано **Угоду про спільне використання, охорону та відтворення водних ресурсів басейна річки Сіверський Донець**.

Дія Басейнової Угоди розповсюджується на водні ресурси і водні екосистеми річки Сіверський Донець на території України. Угода визначає загальні зобов'язання сторін, що її підписали, зокрема: сприяти співробітництву в управлінні водними ресурсами між державними органами та органами місцевого самоврядування у областях басейну, водокористувачами та громадськими організаціями; здійснювати обмін інформацією про якісний стан водних ресурсів; здійснювати спільні дії щодо розвитку співробітництва з відповідними органами управління водними ресурсами річки Сіверський Донець на території Російської Федерації; сприяти розробці і виконанню програми екологічного оздоровлення басейну і покращення якості води та ін.

#### Міжурядова Угода

З метою врегулювання міждержавних відносин на транскордонних водних об'єктах у 1992 році було підписано Угоду між урядами України і

Російської Федерації про спільне використання та охорону транскордонних водних об'єктів, в тому числі по басейну Сіверського Дінця.

Положеннями міжурядової Угоди визначаються основні принципи спільного використання вод, утримання гідротехнічних та водоохоронних споруд, узгодженості виконання природоохоронних заходів, збереження та відновлення біоресурсів, організації нагляду за станом поверхневих вод, регулярного обміну інформацією щодо режимів роботи основних водосховищ комплексного призначення і транскордонних водосховищ, витратах по основних водпостах басейну Сіверського Дінця, про якісний стан водних ресурсів у басейнах річок Сіверського Дінця та Приазов'я.



#### Сіверсько-Донецьке басейнове управління водних ресурсів

84112 м. Слов'янськ,  
Донецька область,  
вул. Комунарів, 35  
тел/факс (06262) 2-78-94, тел. 2-81-96  
<http://www.sdbuvr.slav.dn.ua>  
E-mail: [sdbuvr@slav.dn.ua](mailto:sdbuvr@slav.dn.ua)

Харківське регіональне управління водних ресурсів  
61145 м. Харків,  
вул. Космічна, 21, 7 поверх, кім. 711  
тел (057) 702-20-51  
E-mail: [hruvr@ukrpost.ua](mailto:hruvr@ukrpost.ua)

Донецьке регіональне управління водних ресурсів  
84112 м. Слов'янськ,  
Донецька область,  
вул. Комунарів, 35  
тел/факс (06262) 2-61-61

Луганське регіональне управління водних ресурсів  
91055 м. Луганськ,  
вул. Леніна, 49  
тел/факс (0642) 93-10-72  
E-mail: [lruvr@gts.lg.ua](mailto:lruvr@gts.lg.ua)



## Управління водними ресурсами у басейні р. Сіверський Донець





**Сіверсько-Донецьке басейнове управління водних ресурсів**, яке є структурним підрозділом Державного агентства водних ресурсів України здійснює державне управління водними ресурсами в басейнах річок Сіверського Дінця, Дніпра та Приазов'я в межах Харківської, Донецької та Луганської областей з метою забезпечення населення та галузей економіки водними ресурсами в необхідній кількості та відповідної якості.

На території басейнів цих річок створились потужні народногосподарські комплекси, які є великими водоспоживачами.

З метою стійкого забезпечення населення та галузей економіки водою в регіоні склалася складна водогосподарська система, а поверхневий стік річок регіону є одним із найбільш зрегульованих в Україні.

У басейнах річок знаходиться 284 водосховища повним об'ємом 2617,54 млн. м<sup>3</sup>.

**Сіверський Донець** – найбільша річка Східної України, яка бере початок на Белгородщині та впадає в р. Дон у Ростовській області теж на території Росії. У середній своїй течії вона перетинає територію трьох областей України. Довжина річки складає 1053 км, у межах України – 723 км.

Басейн р. Сіверський Донець – транскордонного водного об'єкту – дуже складна та чутлива екологічна система, яка містить унікальний водогосподарський комплекс з каналами, магістральними водоводами та водосховищами.

У басейні на території України налічується 158 водосховищ загальним об'ємом 1605,43 млн. м<sup>3</sup> і 3 водосховища об'ємом більше 100 млн.м<sup>3</sup>:

– **Червонооскільське**, що входить у систему каналу Сіверський Донець - Донбас, що забезпечує водопостачання населених пунктів Донбасу, а також використовується для збільшення витрат води р. Сіверський Донець у меженний період;

– **Печенізьке**, яке є джерелом водопостачання м. Харкова та обводнення малих річок області,

– **Краснопавлівське** в системі каналу Дніпро-Донбас

І черга, яке служить джерелом водопостачання м. Харкова та інших міст області.

Печенізьке та Червонооскільське водосховища працюють в каскаді з Белгородським та Старооскільським водосховищами, які розташовані на тарі торії Росії.



З метою подолання дефіциту водних ресурсів в складі водогосподарського комплексу збудовані та використовуються канали:

– Дніпро-Донбас витратами 120 м<sup>3</sup>/с для транспортування водних ресурсів Дніпра в р. Сіверський Донець через Краснопавлівське водосховище;

– канал Сіверський Донець-Донбас витратами 43 м<sup>3</sup>/с для забезпечення водою Донбасу.

А також **водоводи**:

– Дніпро-Донбас-Харків довжиною 142 км, витратами 8,6 м<sup>3</sup>/с (з Краснопавлівського водосховища);

– Кочеток-Харків довжиною 43 км, витратами 6,4 м<sup>3</sup>/с (з р. Сіверський Донець);

– Другий Донецький довжиною 150 км, витратами 2,5 м<sup>3</sup>/с (з підземних джерел заплави р. Сіверський Донець у м. Донецьк);

– Південно-Донбаський довжиною 158 км, витратами 5,4 м<sup>3</sup>/с (з системи каналу Сіверський Донець-Донбас).

**Функціонування великої кількості водомістких, екологічно небезпечних підприємств хімічної та вугільної промисловості, металургії та енергетики, значна урбанізація території та висока щільність населення разом з вкрай обмеженими водними ресурсами та застарілою інфраструктурою надають особу гостроту водоохоронній проблемі в цьому регіоні.**

### Міжвідомча комісія

З метою узгодження дій всіх учасників водогосподарського комплексу та визначення пріоритетів щодо розподілу річкового стоку за басейновим принципом створено Міжвідомчу комісію, до складу якої входять представники обласних органів самоврядування, великих водокористувачів, контролюючих і водогосподарських органів, підприємств, які здійснюють експлуатацію регулюючих водосховищ.

Багатолітня практика проведення засідань міжвідомчої комісії свідчить про дієвість такого методу управління за басейновим принципом, який забезпечує необхідний рівень узгодженості дій всіх учасників водогосподарського комплексу, відповідальності за дотримання встановлених режимів роботи основних водогосподарських систем в басейні, забезпечення потреб всіх водокористувачів в межах України і дотримання вимог у прикордонних створах по якісних та кількісних показниках.

Рішення, які приймаються на нарадах є обов'язковими для виконання всіма учасниками водогосподарського комплексу, а Сіверсько-Донецьке басейнове управління здійснює координацію їх дій та контроль за дотриманням встановлених режимів роботи водогосподарських систем.

### Басейнова Рада

11 грудня 2007 року на установчому засіданні було створено Басейнову Раду по басейну річки Сіверський Донець - дорадчого органу з прийняття рішень щодо забезпечення умов узгодженого водокористування на території басейну, забезпечення розробки Плану управління річковим басейном (ПУРБ), визначення пріоритетних цілей, формування Програми заходів по реалізації ПУРБ на основі широкого їх обговорення всіма учасниками водогосподарського комплексу та громадськості на території Харківської, Донецької і Луганської областей.

Головою Басейнової Ради обрано заступника голови Донецької обласної державної адміністрації Берестового Кіма Семеновича та його заступників від областей. До складу Басейнової Ради входять 56 чол.: представники обласних рад та облдержадміністрацій, державних управлінь охорони навколишнього природного середовища, екологічних інспекцій, водокористувачів, наукових закладів, громадських організацій Харківської, Донецької та Луганської областей.